

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

П.к. 1000, гр. София, ул. "Шести септември" № 29

Рег. № *Т-206/11*.....

22.06.....2010 г.

**ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ

от Министерство на вътрешните работи
гр. София, ул. "Шести септември" № 29,
представявано от Цветан Цветанов -
министър на вътрешните работи

по конституционно дело № 10/2010 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Конституционно дело № 10/2010 г. е образувано по искане на президента на Република България и на шестдесет народни представители от 41-вото Народно събрание и е за установяване на противоконституционност и несъответствие с международни договори, по които Р България е страна, а именно - Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи - КЗПЧОС (обн., ДВ, бр. 80 от 1992 г., изм., ДВ, бр. 137 от 1998 г.) и Международния пакт за граждански и политически права - МПГПП (обн., ДВ, бр. 43 от 1976 г.) на § 8, точки 2 и 3 от Закона за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс - ЗИД НПК (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г., последно изм. и доп., ДВ, бр. 32 от 2010 г.), с който се изменя и допълва чл. 94, ал. ал. 4, 5 и 6 от НПК и § 22, точка 1 от ЗИД НПК, с която се изменя чл. 177, ал. 1 от НПК и на § 54 от ЗИД НПК, с който де отменя глава двадесет и

шеста с чл. 368 и 369, който се отнасят до разглеждането на делото в съда по искане на обвиняемия.

Считам, че искането на вносителите е неоснователно по следните съображения:

1. По отношение на § 8, т. 2 и т. 3 от ЗИД НПК, с който се изменя и допълва чл. 94, ал. 4, 5 и 6 от НПК и е установен правния институт на т. нар. "резервен защитник":

- назначаването на "резервен защитник" се допуска единствено по дела за *тежки* престъпления;

- правомощието за назначаването му е вменено на съда или прокурора, в зависимост от фазата на процесуалното развитие;

- процедурата по назначаването му изисква прилагането на механизма по Закона за правната помощ, т. е конкретното определяне на резервния защитник е правомощие на съответните адвокатски колегии;

- като задължителна предпоставка за назначаването на "резервен защитник" е въведено изискването за провеждането на делата в "разумен срок";

- "резервния защитник" упражнява правата по чл. 94, ал. 6, изр. 1 от НПК, като другите права по чл. 99, ал. 1 от НПК той може да упражни по искане или със съгласие на обвиняемия; правата по чл. 99, ал. 1 от НПК може да упражни без съгласие на обвиняемия при наличие на две кумулативни условия - защитата трябва да е задължителна и упълномощения защитник да не се явява по *неуважителни* причини;

Предвид горното, противоречие с чл. 30 от КРБ не е налице, доколкото правото на адвокатска защита на всеки гражданин от момента на задържането му до привличането му като обвиняем не е ограничено чрез посочените разпоредби на НПК. Същите не противоречат и на чл. 6, т. 3, буква "с" от КЗПЧОС, тъй като по никакъв начин не се възпрепятства възможността на обвиняемия *да се защитава лично и да ползва договорен адвокат по свой избор*.

2. По отношение на § 22, т. 1 от ЗИД НПК, с която се изменя чл. 177, ал. 1 от НПК:

Новата разпоредба на чл. 177, ал. 1 от НПК не противоречи на КРБ, доколкото доказателствата и доказателствените средства нямат предварително определена сила. Това е основен принцип на съвременния наказателен процес, възприет от българското законодателство (чл. 14, ал. 2 НПК). Освен това при вземането на съответните процесуални решения съдът, прокурорът и разследващите органи са независими и се подчиняват само на закона - чл. 117, ал. 2 от КРБ и чл. 10 от НПК.

Във връзка с изразените опасения осъдителна присъда да може да се основава единствено на доказателствена база, включваща специални разузнавателни средства и показания на свидетел с тайна самоличност, трябва да се отбележи следното:

Ръководно-решаващият орган има достъп до свидетеля с тайна самоличност и провежда разпита по общите правила на НПК. С цел гарантиране на принципите на равенство и състезателност, преписи от протоколите за разпит се предявяват незабавно на обвиняемия и на неговия защитник, а в съдебното производство - на страните, които писмено могат да поставят въпроси на свидетеля (чл. 141, ал. 1 НПК).

Твърдението, че присъдата може да се основава само на показанията на служител под прикритие, като свидетел с тайна самоличност е несъстоятелно, защото използването на служител под прикритие при разследването е вид специално разузнавателно средство и наличието единствено на показанията на такъв свидетел, не може да позволи повдигането на обвинение и постановяването на присъда, защото попада в ограничението на чл. 177, ал. 1 от НПК.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид изложеното считам, че § 8, точки 2 и 3 и § 22, точка 1 от ЗИД НПК не противоречат на правните норми на КРБ и не са в съответствие с КЗПЧОС.

МИНИСТЪР: